

پلیس ترکیه رودرروی مخالفان

تا چند روز پیش اگر تظاهرات یا اعتراضی نسبت به سیاست‌های دولت ترکیه در این کشور برگزار می‌شد، بیشتر سیاست خارجی را هدف قرار می‌داد...

تا چند روز پیش اگر تظاهرات یا اعتراضی نسبت به سیاست‌های دولت ترکیه در این کشور برگزار می‌شد، بیشتر سیاست خارجی را هدف قرار می‌داد، اما درگیری و تظاهرات روز جمعه در پایتخت و برخی از شهرهای این کشور که به بروز درگیری‌هایی منجر شد، سیاست‌های داخلی و اجتماعی دولت اردوغان را مورد انتقاد قرار می‌دهد. آن‌گونه که منابع خبری گزارش داده‌اند، این ناآرامی‌ها روز گذشته نیز در استانبول و برخی از شهرهای ترکیه ادامه داشت. در این میان، نحوه برخورد نیروهای پلیس با معترضان انتقاد شدید سازمان‌های بین‌المللی را به همراه داشته است.

دلیل اعتراضات

اعتراض مردم آنکارا پس از آن آغاز شد که دولت اعلام کرد قصد دارد برای اجرای برنامه‌های توسعه‌طلبانه خود تعدادی از درخت‌های پارک #171 قزی» در نزدیکی میدان #171 تقسیم» را قطع کند. البته معترضان عقیده دارند دولت تصمیم دارد در محل قطع درختان یک مرکز تجاری جدید احداث کند. به همین دلیل گروه‌های مخالف از دوشنبه شب با برپایی چادر و حضور در این پارک، اعتراض خود را نسبت به این تصمیم ابراز داشتند. این اعتراض‌ها زمانی شکل خشونت‌باری به خود گرفت که پلیس ضد شورش آنکارا برای متفرق کردن مردم و جمع کردن چادرها، با شلیک گاز اشک‌آور به معترضان حمله کرد.

بنا به گزارش شبکه‌های خبری، این اعتراض‌ها روز گذشته نیز ادامه داشت. گفته می‌شود صدها نفر از معترضان صبح دیروز با عبور از پل ارتباطی میان سواحل آسیایی و اروپایی استانبول، قصد ورود به میدان تقسیم را داشتند که با نیروهای پلیس مواجه شدند. نیروهای پلیس با گاز اشک‌آور و ماشین‌های آبپاش به استقبال معترضانی رفتند که شعارهایی همچون #171 متحد علیه فاشیسم» و #171 دولت باید استعفا دهد» سر می‌دادند. یکی از معترضان در مصاحبه با بی.بی.سی اعلام کرد که حدود 40 هزار نفر روز شنبه در اطراف میدان تقسیم حضور داشتند. به گفته وی، سیستم حمل و نقل عمومی استانبول روز گذشته کاملاً مختل شده بود.

روز گذشته تنش‌ها و درگیری‌هایی در منطقه بشیکتاش گزارش شد. از سوی دیگر گفته می‌شود برای آرام کردن شرایط، نیروهای پلیس از شهرهایی همچون آنتالیا به سمت پایتخت اعزام شده‌اند. این ناآرامی‌ها روز جمعه نیز در جریان بود، به گونه‌ای که در جریان آن معترضان شیشه پنجره‌های یک مرکز خرید در نزدیکی میدان تقسیم را شکستند. علاوه بر این شلیک گاز اشک‌آور باعث شد تا دانش‌آموزان یک مدرسه ابتدایی دچار تنگی نفس شده و توریست‌ها نیز که از این اقدام دولت ترکیه شگفت‌زده شده بودند، خود را به هتل‌هایشان رساندند. اعتراض‌هایی در شهرهای دیگر از جمله بادروم، قونیه و ازمیر گزارش شده است. گفته می‌شود تاکنون 12 نفر زخمی و بیش از 60 نفر دیگر در این ناآرامی‌ها دستگیر شده‌اند.

انتقادهای بین‌المللی

گروه‌های بین‌المللی نیز نسبت به نوع و شیوه برخورد نیروهای پلیس اعتراض کردند. در همین زمینه، سازمان عفو بین‌الملل رفتار پلیس ترکیه علیه این #171 اعتراضات مسالمت‌آمیز» را محکوم کرده است. مدیر برنامه عفو بین‌الملل در اروپا و آسیای میانه گفته است: مقامات ترکیه باید به پلیس دستور دهند هرگونه توسل غیرضروری به‌زور را متوقف کند و فوراً به همه گزارش‌ها درباره بدرفتاری با معترضان رسیدگی کند.

جین بساکی، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا نیز به خبرنگاران گفت: ما معتقدیم صلح، ثبات و امنیت طولانی مدت در ترکیه با استفاده از اجرای بنیادی آزادی بیان و برگزاری تجمعات و انجمن‌های صلح‌آمیز در این کشور تضمین شده است.

در همین حال معمر گولر، وزیر کشور ترکیه متعهد شد اتهامات در خصوص استفاده بی‌دلیل پلیس از گاز اشک‌آور را مورد تحقیق قرار دهد. گفته می‌شود در پی بالاگرفتن اعتراض‌ها، یک دادگاه در استانبول حکم به تعلیق موقت برنامه قطع درختان این پارک داده است.

طرح بحث برانگیز نوسازی

هدف اصلی طرحی که دولت ترکیه آن را نوسازی میدان تقسیم عنوان داشته، تسهیل رفت و آمد در اطراف این منطقه اعلام شده، اما این طرح احداث یک مرکز خرید به جای پارک قزی را نیز در برمی‌گیرد. مخالفان می‌گویند این پارک از معدود فضاهای سبز باقیمانده در مرکز استانبول است.

در ابتدا حامیان محیط زیست این اعتراض‌ها را راه انداختند، اما بعداً سوسیالیست‌ها، اتحادیه‌های کارگری، اعضای احزاب مخالف و حتی گروه معروف به «171#&مسلمانان ضد کاپیتالیسم» به این گروه پیوستند. در همین زمینه، کمال قلیچ داراوغلو، رهبر حزب مخالف مردم جمهوریخواه ضمن درخواست از اردوغان مبنی بر خارج کردن نیروهای پلیس از پارک قزی، از حسین آوین موتو، فرماندار استانبول شدیداً انتقاد کرد. وی در بیانیه‌ای اعلام کرد استانبول از این زمان به بعد دیگر فرماندار ندارد.

حسین خلیلی / گروه بین‌الملل